

Met een plons in het water...

“Ssst Segestes! Duiken...!”

Met een snelle handbeweging werkte Vilibius zijn broertje tegen de grond, precies achter een paar jonge vlierstruiken.

Verbluft keek Segestes op naar zijn grote broer, maar die legde zijn hand op Segestes' mond.

“Daar staan twee kerels!” fluisterde hij hijgend.

Het was al begonnen te schemeren. Vilibius en Segestes kwamen teruglopen uit Traiectum¹. Dat was een hele mars, zo naar Traiectum heen terug en de jongens voelden het in hun benen. Hun vader was hulpsoldaat in het Romeinse leger en had hen opdracht gegeven een paar nieuwe fibulae² op te halen, die hij in Traiectum had laten maken. Een van zijn oude dienstmakers had zich daar na zijn dienstdag gevestigd als bronsgieter.

De jongens hadden gehoopt voor donker terug te zijn in de vicus bij het castellum, omdat ze de veiligheid onderweg niet helemaal vertrouwden. Er waren heel wat mensen op de vicus afgekomen, die allemaal een graantje probeerden mee te pikken van de rijkdom van de Romeinen. Ze hadden werkplaatsen en winkels geopend of werkten bij het badhuis. Maar er waren altijd figuren die liever aan geld probeerden te komen zonder ervoor te hoeven werken en die wil je niet in het donker tegenkomen!

Plat op hun buik probeerden ze onder de vlierstruiken door te kijken. Er stonden twee mannen bij de waterkuil...geen militairen, want ze hadden burgerkleden aan.

Segestes had de beste ogen. “Die ene is toch Gaisio...die man met die helm?”

Een paar dagen geleden had er in de haven bij het castellum een schip aangemeerd. Onder de passagiers die aan wal gingen, viel er één sterk op. Hij droeg heel gewone burgerkleden, maar zijn zelfverzekerde, trotse houding en gedrag maakten indruk op iedereen die hem zag. Op zijn heup hield hij een mooie, zilverkleurige helm vast... een helm zoals die gedragen werd door een Romeinse ruiter. Segestes had in de buurt van de loopplank gestaan en zag in het voorbijgaan dat er een heel mooi bewerkte helmband op zat, vlak boven de ogen. Er stond een dameshoofd op en een paar dieren...een soort poes, dacht hij.

“Dat is Gaisio...hij heeft gediend in een Ala!” wist iemand te vertellen. “Misschien wel de Ala Batavorum, de ruiterafdeling van de Bataafse hulpsoldaten!”

“Nou...,” zei een ander, “deze schuit komt van de kant van de kustgebieden. Misschien zat hij bij de Ala Cananefatium! Die Cananefaten schijnen nòg feller te zijn dan Bataven...daarom ziet hij er zo stoer uit!”

“Wat ga je doen, man!” siste Vilibius. Segestes probeerde op te staan. “Het is Gaisio...geen straatrover!” zei hij.

“Blijf liggen, idioot!” schold Vilibius. “Misschien wil hij helemaal niet gezien worden! Wie gaat er nu bij het vallen van de avond bij een waterkuil staan? Misschien hebben die twee iets belangrijks te bespreken!”

¹ Utrecht-Domplein

² Mantelspelden

Daar zat wat in en Segestes liet zich weer zakken.

Gaisio stond met zijn gezicht naar de waterkuil, hij hield zijn handen met de hand-palmen naar boven en keek naar de avondlucht. De andere man haalde iets uit de zak die hij droeg. "De helm!" fluisterde Segestes opgewonden. De jongens zagen dat Gaisio de helm aanpakte. Hij boog zich voorover en legde de helm op zijn knie.

"Wat doet hij nou weer?" fluisterde Vilibius verbaasd.

"Hij maakt de helmband los, geloof ik..." fluisterde Segestes terug. "Hè? Wat doet-ie nou?"

Stomverbaasd zagen de jongens dat Gaisio de kostbare helmband dubbelvouwde en het nog een keer probeerde te doen. Hij richtte zich op, spreidde zijn armen weer uit en keek weer op naar de hemel.

De andere man stond achter hem en nam dezelfde houding aan. Met een bruusk gebaar gooide Gaisio de verfrommelde helmband in de waterkuil. Plons!

De mannen draaiden zich zwijgend om en liepen naast elkaar terug naar de vicus die in het duister verborgen lag. Gaisio legde zijn hand op de schouder van de ander, alsof hij hem wilde bedanken voor diens hulp.

De jongens bleven nog even stil liggen en krabbelden daarna voorzichtig overeind.

"Wat gebeurde er nou eigenlijk?" vroeg Segestes beteuterd.

"Ik denk dat ik het weet..." antwoordde Vilibius. "Gaisio is na vele jaren dienst eindelijk uit het leger gegaan. Daarom draagt hij burgerkleden. Hij is natuurlijk erg trots op zijn mooie ruitershelm en daarom heeft hij die meegenomen."

"Trots?" vroeg Segestes verbaasd. "Hij maakt hem kapot en gooit hem in het water!"

"Hij is er zó trots op dat hij de mooie helmband heeft geofferd aan de goden, als dank voor hun bescherming!" zei Vilibius zacht. "Papa vertelde een keer hoe sommige van zijn vroegere dienstmakers bij hun afzwaaien hun zwaard of hun helm in de rivier smeten. Zij geloven dat er goden in het water huizen."

"Maar waarom maakt-ie 'm dan kapot?" vroeg Segestes, nog steeds niet begrijpend.

"Dat is om het verder voor mensen onbruikbaar te maken...om het dood te maken." zei Vilibius. "Nu heb ik het met eigen ogen gezien! Wel spannend om zoiets mee te maken!"

"Maar waarom gooit-ie het dan in een waterkuil en niet in de rivier?" vroeg Segestes.

"Dat moet je aan hem vragen," antwoordde zijn broer, "misschien denkt hij: water is water."

"Ja," knikte Segestes, "...en plons is plons!"

ECHT GEBEURD!